

Mykotoksykoza u świń

Autor: dr inż. Anna Jankowska-Mąkosa

Data: 30 grudnia 2020

Mykotoksykoza u świń – czym jest i jak ją rozpoznać? W paszach dla świń mogą wystąpić szkodliwe mykotoksyny, które obniżają wartość tuczu, a przede wszystkim stanowią zagrożenie dla zdrowia zwierząt. Po dostaniu się do organizmu rozpoczyna rozwijać się mykotoksykoza u świń należąca do chorób, którą trudno wyeliminować.

Świnie są bardzo podatne na skażenie mykotoksynami, a młode zwierzęta i samice hodowlane są najbardziej wrażliwymi grupami. Mykotoksyna może wywoływać objawy kliniczne lub subkliniczne obniżając wydajność zwierząt, co prowadzi do strat ekonomicznych.

Czym są mykotoksyny? Krótko mówiąc mykotoksyny to toksyczne substancje wytwarzane przez pleśnie i grzyby roślin w okresie wzrostu lub podczas przechowywania.

Ogólnie rzecz biorąc mykotoksykoza u świń prowadzi do poważnych uszkodzeń organizmu zwierzęcia. Ściśle biorąc mykotoksyny w organizmie mogą porażać wiele narządów, tkanek i układów, w szczególności: wątrobę, jelita, nerki, układ rozrodczy i odpornościowy. W konsekwencji zwierzę ma obniżoną wydajność, wyższą wrażliwość na patogeny i zmniejszoną reakcję organizmu na szczepienia. Objawy różnią się znacznie w zależności od tego, która mykotoksyna poraża organizm. Z tego powodu mykotoksykoza u świń może objawiać się problemami z płodnością i reprodukcją u loch/loszek. Ale również zmniejszonymi parametrami użytkowości tucznej i rzeźnej, obniżoną odpornością organizmu na patogeny występujące w środowisku produkcyjnym.

Zearaleon – mykotoksyna pogarszająca wyniki rozrodu

Zearalenon (ZEA, toksyna F-2) to toksyna wytwarzana przez grzyby (Fusari>Zearaleon – mykotoksyna pogarszająca wyniki rozrodu

zbożowych, przede wszystkim na kukurydzy. Zearalenon ma znaczący wpływ na zdolność rozrodczą świń. Negatywne skutki (tab.1.) są wynikiem interakcji zearalenonu i jego metabolitów z receptorami estrogenów, zaburzając homeostazę hormonalną. W konsekwencji zearalenon może powodować poronienia, obumieranie zarodków i martwe porody. Pasze zanieczyszczone zearalenonem powodują obrzęk i zaczerwienienie sromu (hipoestrogenizm), cichą ruję i ciężę rzekomą. Badania nad przenoszeniem zearalenonu do mięsa i innych tkanek jadalnych wykazały, że odkładanie się tej mykotoksyny w tkankach jest ograniczone.

Loszki ze względu na nierozwinięty układ hormonalny są jeszcze bardziej wrażliwe na działanie estrogenowe zearalenonu. Skutkami spożycia mykotoksyny są:

- przekrwienie i obrzęk sromu (hiperestrogenizm),
- wzrost masy macicy,
- atrezja pęcherzyków jajnikowych i zanikowe jajniki,
- wypadanie pochwy lub odbytu.

Należy pamiętać, że hiperestrogenizm opóźnia występowanie rui i ma znaczny wpływ na płodność w późniejszym okresie produkcyjnym loch.

Tab. 1 Mykotoksykoza u świń. Negatywne skutki występowania zearalenonu

Grupa	Efekt	Objawy
Lochy/loszki		